

६३. प्रारम्भिक बाधा हटाउन श्री ५ को सरकारको अधिकारः— यो ऐन प्रारम्भ भएपछि विश्वविद्यालयका कुनै अधिकारी वर्गको प्रारम्भिक गठन वा पुनर्गठन वा यो ऐनका दफाहरू प्रारम्भिक रूपबाट लागू गर्न सम्बन्धमा कुनै बाधा उपस्थित भएमा सो बाधा हटाउन श्री ५ को सरकारले आफू लाई आवश्यक लागेको कुन काम आदेशद्वारा गर्ने गराउन सक्ने छ ।

लालमोहर सदर मिति २०१६।२।१३।४

आज्ञाले—
नयनबहादुर खत्री
श्री ५ को सरकारका सचिव
कानून तथा संसदीय प्रबन्ध मन्त्रालय,

श्री ५ को सरकार कानून तथा संसदीय प्रबन्ध मन्त्रालय

श्री ५ महाराजाधिराजबाट बनाइ बक्सेको तल लेखिए बमोनिमको ऐन सर्वसाधारण जनताको ज्ञानकारीको लागि प्रकाशित गरिएको छ ।

स्वस्ति श्री गिरिराज चक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विश्वावली विराजमान मानोन्नत ओजस्विराजन्य प्रोज्ज्वल नेपालतारा अति ओजस्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्र श्रीपद डॉ. रामपट्ट अतुलज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अति प्रबल गोरखा दक्षिणाहु महाधिपति फिल्डमार्शल र सर्वोच्च कम्याएंटर इनचिफ श्री मन्महाराजधिराज श्री श्री श्री महाराज महेन्द्रवीरविक्रम जङ्गबहादुर शाह बहादुर शमशेर जङ्ग देवानाम् सदा समर विजयिनाम् ।

२०१६ सालको ऐन नं. ४

राजपरिवारको निमित्त खर्चको व्यवस्था गर्न बनेको ऐन

श्री ५ महाराजाधिराज, श्री ५ बडामहारानी र राजपरिवारका अन्य सदस्यहरूको सम्मान एव प्रतिष्ठाको निमित्त केही नियमित खर्चको व्यवस्था गर्न आवश्यक देखिएकोले श्री ५ महाराजाधिराजबाट मन्त्रिपरिषद्को सल्लाह अनुसार यो ऐन बनाई जारिगरिबक्सेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः (१) यस ऐनको नाम “राज परिवार खर्च व्यवस्था ऐन, २०१६” रहेको छ ।

आधिकारिकता मुद्रण क्रिम्लाबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागू हुनेछ।

(२) यो ऐन २०१६ साल श्रावण १ गतेदेखि प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा—

(१) “श्री ५ महाराजाधिराज” भन्नाले श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्रवीरविक्रम शाहदेवलाई सम्बोधन गरेको सम्भनु पर्छ।

(२) “श्री ५ युवराजाधिराज” भन्नाले श्री ५ महाराजाधिराजका राज्यकालमा राजगद्वी उत्तराधिकार सम्बन्धी ऐन, २०१५ बमोजिम घोषित श्री ५ युवराजाधिराज सम्भनु पर्छ।

३. श्री ५ महाराजाधिराजका निमित्त वार्षिक दाखिला: (१) श्री ५ महाराजाधिराजका जीवन कालभर र तत्पश्चात् ६ महीनासम्मको लागि श्री ५ महाराजाधिराजका राज परिवार खर्चको निमित्त अनुसूची (१) मा लेखिए बमोजिमको निम्नलिखित रकम हरएक आर्थिक वर्षमा श्री ५ महाराजाधिराजका राजगद्वी कोषमा दाखिल गरिनेछः—

(क) नेपाली रूपैयाँ चौथलाख दश हजार,

(ख) नेपाली असर्को ढबल पच्चीस र पतला पच्चीस समेत थान पचास र

(ग) भारतीय रूपैयाँ आठलाख चवन्न हजार,

(२) उपदफा (१) अन्तरगत दाखिल गरिएको रकम मध्येबाट श्री ५ महाराजाधिराजबाट मौसूफका स्वविवेकले राजपरिवार र अन्य व्यक्तिहरूलाई भत्ता र दान उपदान बक्सन सकिबक्सने छ।

४. राजदरवारको प्रशासन कार्यको निमित्त खर्चको व्यवस्था: श्री ५ महाराजाधिराजका जीवन कालभर तत्पश्चात् ६ महीनासम्मको लागि राजदरवारका अफिसर र कर्मचारीहरूको तलव भत्ता समेत अरु प्रशासन कार्य चलाउनको निमित्त अनुसूची (२) मा लेखिए बमोजिमको निम्नलिखित रकम हरएक आर्थिक वर्षमा श्री ५ महाराजाधिराजका राजदरवार कोषमा दाखिल गरिनेछः—

(क) नेपाली रूपैयाँ छ लाख चवालीस हजार, र

(ख) भारतीय रूपैयाँ पच्चीस हजार।

५. श्री बडामहारानीका निमित्त खर्चको व्यवस्था: श्री ५ महाराजाधिराजका श्री ५ बडामहारानीका निमित्त मौसूफका जीवन कालसम्म हरएक आर्थिक वर्षमा निम्नलिखित रकम मौसूफका हजूरमा दाखिल गरिनेछः—
[क] श्री ५ महाराजाधिराजको जीवन कालसम्मलाई नेपाली पैस्याँ एक लाख र भारतीय रूपैयाँ एक लाख:

(ख) श्री ५ महाराजाधिराजका जीवनकाल पछिलाई खण्ड (क) मा
लेखिएको रकम नपाउने गरी नेपाली रूपैयाँ दुइ लाख र भारतीय
रूपैयाँ पचास हजार ।

६. श्री ५ मुमा बडामहारानीहरूका निमित्त खर्चको व्यवस्थाः स्वर्गीय श्री ५
महाराजाधिराज त्रिभुवन वीर विक्रम शाहदेवका प्रत्येक श्री ५ बडामहा-
रानीका निमित्त मौसूफका जीवन कालसम्म मौसूफहरू प्रत्येकका हजूरमा
हरएक आर्थिक वर्षमा निम्नलिखित रकम दाखिल गरिनेछः—

(क) नेपाली रूपैयाँ दुइलाख र
(ख) भारतीय रूपैयाँ पचास हजार

७. श्री ५ युवराजाधिराजका निमित्त खर्चको व्यवस्थाः श्री ५ युवराजाधिरा-
जका निमित्त हरएक आर्थिक वर्षमा निम्नलिखित रकम मौसूफका
हजूरमा दाखिल गरिनेछः—

(क) विवाह हुनुभन्दा अघि नेपाली रूपैयाँ दुइलाख पच्चीस हजार
र भारतीय रूपैयाँ पचास हजार:
(ख) विवाह भएपछि खण्ड [क] मा लेखिएको रकममा थप नेपाली
रूपैयाँ दुइलाख पच्चीस हजार र भारतीय रूपैयाँ पचास हजार ।
तर मौसूफ गटीनसीन होइबक्सेपछि वा मौसूफको जीवन कालपछि सो
रकम दाखिल गरिने छैन ।

८. श्री ५ युवरानीका निमित्त खर्चको व्यवस्थाः श्री ५ युवराजाधिराजका
श्री ५ युवरानीका जीवन कालसम्म मौसूफको एकलौटी एवं छुट्टै प्रयोगको
निमित्त हरएक आर्थिक वर्षमा नेपाली रूपैयाँ पचास हजार र भारतीय
रूपैयाँ पचास हजार मौसूफका हजूरमा दाखिल गरिनेछ ।

९. श्री ५ महाराजाधिराजका छोरा अधिराजकुमार, छोरी शाहजादी र
छोरा अधिराजकुमारका विवाहिता महारानीहरूका निमित्त खर्चको
व्यवस्थाः— (१) श्री ५ महाराजाधिराजका प्रत्येक छोरा अधिराजकुमारका
निमित्त मौसूफका जीवन कालसम्म हरएक आर्थिक वर्षमा मौसूफहरू
प्रत्येकका हजूरमा निम्नलिखित रकम दाखिल गरिनेछः—

(क) विवाह हुनुभन्दा अघि नेपाली रूपैयाँ पचास हजार र
भारतीय रूपैयाँ पचास हजार:
(ख) विवाह भएपछि खण्ड (क) मा लेखिएको रकम नपाउने
गरी नेपाली रूपियाँ दुईलाख ।

(२) कुनै अधिराज कुमारको जीवन कालपछि मौसूफका विवाहिता महारानी रहिबक्सेमा मौसूफ महारानीको निमित्त मौसूफको जीवन कालसम्म हरएक आर्थिक वर्षमा नेपाली रूपैयाँ पचास हजार र भारतीय रूपैयाँ पचासहजार मौसूफ महारानीका हजूरमा दाखिल गरिनेछ ।

(३) श्री ५ महाराजाधिराजका प्रत्येक छोरी शाहजादीहरूका निमित्त मौसूफका जीवन कालसम्म हरपक आर्थिक वर्षमा मौसूफ प्रत्येकका हजूरमा निम्नलिखित रकम दाखिल गरिनेछः—

(क) विवाह हुनुभन्दा अघि, नेपाली रूपैयाँ दसहजार र भारतीय रूपैयाँ दशहजारः

(ख) विवाह भएपछि खण्ड(क) मा लेखिएको रकम नपाउने गरी भारतीय रूपैयाँ पन्ध्रहजार ।

१०. श्री ५ भाइ अधिराजकुमार र श्री ५ बहिनी शाहजादीहरूका निमित्त खर्चको व्यवस्था:

श्री ५ महाराजाधिराजका प्रत्येक श्री ५ भाइ अधिराजकुमार र श्री ५ बहिनी शाहजादीहरूका निमित्त मौसूफका जीवनकालसम्म प्रतिवर्ष मौसूफहरू प्रत्येकका हजूरमा निम्नलिखित रकम दाखिल गरिनेछः—

(क) प्रत्येक श्री ५ भाइ अधिराजकुमारका निमित्त नेपाली रूपैयाँ दुई लाखः

(ख) प्रत्येक श्री ५ बहिनी शाहजादीका निमित्तः—

(१) विवाह हुनुभन्दा अघि नेपाली रूपैयाँ दस हजार र भारतीय रूपैयाँ दस हजारः

(२) विवाह भएपछि उपखण्ड(१) मा लेखिएको रकम नपाउने गरी भारतीय रूपैयाँ पन्ध्र हजार ।

११. श्री ५ युवराजाधिराज र श्री ५ महाराजाधिराजका छोरा अधिराजकुमारहरूका निमित्त जग्गा खरीद र भवन निर्माण खर्चको व्यवस्था: श्री ५ युवराजाधिराजका निमित्त र श्री ५ महाराजाधिराजका प्रत्येक छोरा अधिराजकुमारहरूका निमित्त जग्गा खरीद गर्ने र भवन निर्माण गर्ने परेमा एक पटकसम्म निम्नलिखित रकम दाखिल गरिनेछः—

(क) जग्गा खरीदको लागि नेपाली रूपैयाँ दुईलाख पचास हजारसम्मः

(ख) भवन निर्माणको लागि नेपाली रूपैयाँ पाँच लाखसम्म ।

१२. विशेष खर्च साधारण बजेट बाट व्यहोनेः— माथि दफा दफामा लेखिए अनुसार दाखित हुने खर्च बाहेक शाही परम्परा अनुसार चढिआएको आधिकारिकता १५६५ विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ ।

राजपरिवारको जन्मदेखि मरण पर्यन्तको धार्मिक तथा सांस्कारिक कर्म-
हरूका निमित्तको विशेष खर्च, काम र अवस्थानुसार आवश्यकताको
बिचार गरी श्री ५ को सरकारको साधारण बजेटबाट व्यहोरिने छ।

१३० श्री ५ महाराजाधिराजबाट घटाउन वा न दिन सकिबकसने रकमहरू:-

दफा ६, ७, ८, ९ र १० मा जेसुकै लेखिए तापनि श्री ५ महाराजाधि-
राजबाट मौसूफको स्वविवेकले ती दफाहरूमा लेखिए मध्ये सबै वा
केही रकम संघी वा केही समयको लागि घटाउनु वा दाखिला नगरु
भन्ने हुकुम बकसन सकिबकसनेछ।

१४० हिसाब किताब र त्यसको जाँचः- (१) राजपरिवार खर्च र राजदरबारका
प्रशासन कार्यको निमित्त व्यवस्था गरिएका रकम मध्येबाट भएको
खर्चको हिसाब किताब श्री ५ महाराजाधिराजबाट मौसूफका स्वविवेकले
सो कामको निमित्त नियुक्त गरिबकसेको अफिसरले राख्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम राखिएको हिसाब किताबमा श्री ५ को
सरकारको महोलेखा परीक्षकले जिम्मावारीसम्म भिदाउने छ र नभिडेमा
त्यसको रिपोर्ट श्री ५ महाराजाधिराजका हजूरमा पेश गर्नेछ।

१५. राजदरबारका प्रशासन कार्यको खर्च र राजपरिवार खर्चको रकममाहेरफेरः

(१) दफा ३ र दफा ४ मा लेखिएको राजपरिवार खर्चको रकम र
राजदरबारका प्रशासन कायको खर्च बढाउन कुनै समय आवश्यक एवं
वानछनीय छ भन्ने श्री ५ महाराजाधिराजबाट मौसूफको स्वविवेकले
ठहराइबकसेमा सो विषयलाई प्रधानमन्त्री, प्रतिनिधि सभाको सभामुखले
मनोनीत गरेका प्रतिनिधि सभाका दुइजना सदस्य र महासभाको अध्यक्षले
मनोनीत गरेका दुइजना महासभासदहरूको समितिमा पठाइनेछ।

(२) उक्त समितिले सो विषयको जांचबूझ गरी आफ्नो रिपोर्ट
श्री ५ महाराजाधिराजका हजूरमा पेश गर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम रिपोर्ट दाखिल भएपछि राजपरिवार
खर्चको रकम र राजदरबारका प्रशासन कार्यको खर्च दफा ३ र दफा ४ मा
लेखिएको अंकमा समितिको सिफारिश बमोजिम बढाउनु पर्छ भन्ने
कुरा श्री ५ महाराजाधिराजबाट मौसूफका स्वविवेकले ठहराइ बकसेमा सो
बमोजिम रकम बढाउने गरी मौसूफबाट लालमोहरद्वारा शाही आदेश
जारी गन सकिबकसनेछ। त्यस्तो आदेश नेपाल गजेटमा प्रकाशित गरिने
छ र यही ऐनमा परेसरह लागू हुनेछ।

१६. यो ऐनद्वारा अधिकृत गरिएको रकम नेपालको संचित कोषबाट दाखिला
गरिने:- यो ऐनका दफा १२ बाहेक अन्य दफाहरूद्वारा अधिकृत गरिएको
रकम नेपालको संचित कोषबाट दाखिला गरिनेछ।

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

१७. दाखिल गर्ने तरीका:- माथि दफा दफामा दाखिल गरिनेछ भनी लेखिए

बमोजिमको रकम दाखिल गर्दा पेस्की गरीः—

(क) दफा ४ मा लेखिएको रकम ४ किस्तामा, उर

(ख) अरु दफामा लेखिएको रकम हरएक आधिक वर्ष शुरुमा एक सुष्टु दाखिल गरिनेछ ।

१८. अरु दावोमा प्रतिबन्धः- यस ऐनमा लेखिएकोमा वाहेक कुनै व्यक्तिको राजपरिवारको सदस्य वा नेपाल अधिराज्यका कुनै स्वर्गबासी श्री ५ महाराजाधिराजका वंशज भएको भन्ने आधारमा मात्र नेपालको संचित कोषबाट कुनै पेन्सन वा भत्ता पाउने अधिकार हुने छैन ।

१९. खारेजीः- यो ऐनसंग बाहिरे जति सबै नेपाल कानून खारेज गरिएकोछ ।

ऐनको दफा ३ अन्तर्गत अनुसुची नं १

असामी

आधिकारिकता मुद्रा बिभागबाट प्रमाणित गरिएपछि मात्र लागु हुनेछ।

(४६)

नेपाल गजेट भाग २

	नेपाली रुपैयाँ	भारतीय रुपैयाँ	असर्फी पातलो बाकलो
राजगद्दी कोषको जम्मा नेपाली रुपैयाँ चौथ लाख दशहजार, भारतीय रुपैयाँ आठ लाख चदन्न हजार, नेपाली बाकलो असर्फी पचचीस, नेपाली पातलो असर्फी पचचीस — — — — —	—	—	—
१. श्री ५ महाराजाधिराज तर्फको — — — — —	१२,००,०००	५,४५,०००	२५ २५
२. बाहुली दाखिला ५००,०००,५,००,००० २५ २५	—	—	—
३. जिनसीखर्च बापत ५,००,०००, २५,००० —	—	—	—
४. भ्रमणखर्च बापत — २,००,००० — —	—	—	—
५. अतिथि सहकार बापत- ५०,००० — —	—	—	—
६. चान्दा बापत — १,००,००० ५०,००० —	—	—	—
७. आरु अतिरिक्त खर्च — ५०,००० — —	—	—	—
८. राजभवन मरामत — ५०,००० — —	—	—	—
९. श्री ५ को राजबंशाको — — — — —	—	१,४०,००० १६,००० —	—
१०. श्री ५ महाराजाधिराज, श्री ५ युवराजाधिरा- जको जःमो वस्व समेत वार्षिक पर्वकालको खर्च — २०,००० — —	—	—	—

ऐनका दफा ४ आन्तर्गतको अनुसूची नम्बर २

असामी

आधिकारिकता मुद्रण कामाट प्रमाणित गरिएऽपछि मात्र लागू हुनेछ।

नेपाली रुपैयाँ मारतीय हुनेयाँ

नेपाल गजेट भाग २

(४६)

राजहरवारक। ऋक्षिसर कर्मचारीहरुको तलच भन्ना समेत अरु प्रशासन कार्य चलाउन
जस्तमा नेपालीरुपैयाँ छ लाख चबालीस हजार, मारतीय रुपैयाँ पञ्चिस हजार—

	नेपाली रुपैयाँ मारतीय हुनेयाँ	चलाउन
१.	श्री ५ को प्रमुख सचिवालय—	५६,०७० १,५००
२.	श्री ५ को प्रमुख निजी सचिवालय—	५२,२२० १,४५०
३.	श्री ५ को प्रमुख स्वकीय सचिवालय—	६६,१०० ८००
४.	श्री ५ को सेनिक सचिवालय—	१२,०६० ६००
५.	श्री ५ को बेस सचिवालय—	१७,५८० २,६००
६.	श्री ५ को जन सम्पर्क अफिस—	८,१३५ ५७५
७.	श्री ५ को कम्पट्रोलर अफिस—	५,७७० ५०
८.	श्री ५ को कामदार कारिनदा—	३,४०,१०० १२,१००
९.	कोट मण्डार	३८,८४६ —
१०.	श्री ५ को हतुमानहोका हेरचाह	८,६२० —
११.	गोकर्ण जङ्गल	१३,४४४ —
१२.	श्री ५ तुमाहामढारानीहरुको निजी सचिवालय—	१२,८४० —

१३० टाइप राइटर, फनिचर मसलन्द इत्यादि थप र

मरमत थापत

२,४१६८७४३२५

१४१ राजदर वारका चिकित्सा पचिचालयको पिउरहरुको
पोशाक तथा सचिवालयको निपित्त व एकल समेत के

३,८६६ —

लाठमोहर खदर मिति २०१६।१२।४

(४८)

नेपाल गजेट भाग २

आवाले —

नयनव हाडुर चत्री

श्री ५ को सरकारका सचिव,

कानून तथा संसदीय प्रवन्ध मन्त्रालय

आधिकारिकता मुद्रण बिहारी लालगु हुनेछ।